AGENDA

2 december
Leiden – LUMC
Closing the Deal – Conferentie Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten
Dit initiatief van de Taskforce Stimulering Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten biedt ontmoetingsmogelijkheden met verschillende organisaties, presenteert succesverhalen en laat zien wat er gedaan moet worden om een project binnen de kaders van grootschalige onderzoeksfaciliteiten te laten slagen.
www.closingthedeal.nl/

6-8 december
Chicago – Chicago Mart Plaza
6th International Digital Curation Conference – Participation and Practice – Growing the Curation Community through the Data Decade
Digital curation manages, maintains, preserves, and adds value to digital data throughout the lifecycle. This year's Conference (IDCC) will be presented jointly by the Digital Curation Centre, UK and the Graduate School of Library and Information Science, the University of Illinois at Urbana-Champaign, in partnership with the Coalition for Networked Information (CNI).www.dcc.ac.uk/events/conferences/6th-international-digital-curation-conference

7 en 8 december
Rotterdam – De Doelen
Digitaal Erfgoed Conferentie – 'Lang Leve Leren!'
Centraal staan de digitale ontwikkelingen rond erfgoed en educatie, van onderwijs tot publieksbegeleiding en van kennisoverdracht tot 'lifelong learning'.
www.deconferentie2010.nl/

8 december
Utrecht
DDI (Data Documentation Initiative) User Group Meeting – The Basis of Managing the Data Life Cycle
Een consortium van de Library and IT Services van Universiteit Tilburg, DANS, SURF en CentERdata slaat de handen ineen met GESIS – Leibniz Instituut voor Sociale Wetenschappen en het International Data Service Center (IDSC) van het Instituut voor de Studie naar Arbeid (IZA) in Bonn om de toepassing en de verspreiding van DDI te bevorderen. Zij organiseren gezamenlijk deze tweede Europese DDI User Group Meeting (EDDI).
www.dans.knaw.nl/content/symposia

10 december
Den Haag – Koninklijke Bilbiotheek
Werkconferentie Biografisch Portaal
Conferentie georganiseerd door het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis. Het Biografisch Portaal van Nederland verzamelt zoveel mogelijk biografisch materiaal dat betrekking heeft op de geschiedenis van Nederland. Technisch en inhoudelijk deskundigen, wetenschappers en andere belanghebbenden kunnen hier met elkaar van gedachten wisselen over de perspectieven van het gebruik van het Portaal als onderzoekinstrument. www.inghist.nl/Nieuws/Actueel/expertmeeting

15 december
Den Haag – Koninklijke Bibliotheek
Research Foundations for Understanding Books and Reading in the Digital Age; Textual Methodologies & Exemplars
Digital technology is fundamentally altering the way we relate to writing, reading, and the human record itself, thus creating a gap between core social and cultural practices that depend on stable reading and writing environments, and the new kinds of digital artefacts that must sustain those practices now and into the future. This one-day gathering explores research foundations pertinent to understanding those new practices and emerging media.
www.ucl.ac.uk/dh-blog/2010/08/23/books-and-reading-in-the-digital-age/

16 en 17 december
Den Haag – Koninklijke Bibliotheek
Texts and Literacy in the Digital Age
Jointly organised by the Leiden University (Book and Digital Media Studies), LIBER, Tiele-Stichting and the National Library of the Netherlands, this conference will bring prominent and inspiring speakers together in order to address the changes in scholarly communication within the humanities and social sciences, and more importantly, their meaning to authors, intermediaries and users.

De kosten van duurzaam beheer

De fase waarin gegevens in een archief worden opgenomen lijkt het grootste deel van de kosten van duurzaam digitaal beheer op te slokken. De grootste onzekerheid rond de totale omvang van die kosten zit in de vraag hoe vaak de data in de toekomst gemigreerd zullen moeten worden naar nieuwe bestandsformaten. Dat bleek op een studiebijeenkomst in Den Haag.

Duurzaam beheer van digitale gegevens opdat ze hergebruikt kunnen worden in de toekomst kost geld. Maar op de vraag van financiers *hoeveel* geld dat beheer gaat kosten, hebben digitale archieven nog geen antwoord. Ook is het nog zoeken naar beleidsbeslissingen die het kostenniveau kunnen beïnvloeden.

De Nationale Coalitie Digitale Duurzaamheid (NCDD), Digitaal Erfgoed Nederland (DEN) en de Koninklijke Bibliotheek organiseerden daarom op 16 september een internationale bijeenkomst voor deelnemers aan alle bekende onderzoeksprojecten over de kosten van duurzame toegankelijkheid. Doel: kennis uitwisselen en onderzoeken of het mogelijk is om tot één internationaal kostenmodel te komen. Aanwezig waren het Engelse KRDS-project (Keeping Research Data Safe), het Deense CMDP-project (Costing Models for Digital Preservation), de DANS Cost Model Methodology (Nederland), het Testbedmodel van het Nederlandse Nationaal Archief en het LIFE3-project (Life-cycle Information for E-Literature) uit Engeland.

INGE ANGEVAARE

Het was de eerste keer dat al deze projecten om één tafel zaten, en daarom werd vooraleerst veel kennis uitgewisseld. Er bleken flink wat overeenkomsten te zijn tussen de modellen, maar op belangrijke punten waren er even duidelijke verschillen. Het blijkt lang niet gemakkelijk om alle relevante factoren in een schema onder te brengen dat zowel handzaam als informatief is. Voorlopig lijkt het erop dat de *ingest*-fase (opname in het archief) de duurste fase is, die zo'n vijftig procent van de kosten bepaalt. Dan immers moeten de databestanden van wetenschappers geschikt gemaakt worden voor opname in het archief. De grote vraag die niemand nog kon beantwoorden is hoe vaak alle gegevens in een archief *gemigreerd* zullen moeten worden naar een nieuw bestandsformaat. David Rosenthal, van het LOCKSS-archief, poneerde de stelling dat bestandsformaten veel robuuster blijken te zijn dan we eerder dachten, en dat we daarom voorlopig maar niet moeten migreren. De meeste gesprekspartners wilden dat risico voorlopig niet nemen, en normaliseren de bestanden bij ontvangst in het archief. (IA)

http://tinyurl.com/376lry4

Internet Research 11.0

Duurzaamheid en participatie waren de centrale thema's van de elfde conferentie van de Association of Internet Research (AoIR) in oktober Göteborg, maar uiteindelijk was er vooral veel aandacht voor Facebook en Twitter.

Op de conferentie onder de noemer 'IR 11.0: Sustainability, Participation, Practice' kwamen deze enigszins losjes samenhangende thema's op diverse momenten en manieren terug, maar ze drukten uiteindelijk geen zware stempel op de inhoud.

In hun poging een duurzame conferentie te organiseren gaven de organisatoren zelf ook al aan dat het aantal door de deelnemers afgelegde vliegkilometers elke ambitie op dat vlak enigszins in de schaduw stelde. Toch waren er linnen tassen, programma's die alleen op aanvraag werden geprint, ecologisch eten en drinken, en in plaats van plastic waterflessen kannen met water. Ook ging de *keynote* van milieu-econoom Peter Arnfalk uitgebreid in op de impact van ict op het milieu. Zo bleek onder meer dat de CO_2-uitstoot van alle e-mails samen (ongeveer tachtig miljard per jaar) zeven tot twintig keer hoger is dan die van het traditionele postverkeer.

In de overige bijdragen aan de conferentie bleek duurzaamheid uiteindelijk een redelijk marginaal thema. Tijdens deze conferentie was er namelijk, naast *games* en *Second Life*, vooral veel aandacht voor Web 2.0 en sociale netwerksites. Met name Facebook werd uitgebreid besproken, bejubeld en, in sommige gevallen, kritisch bekeken. Daarnaast was er veel aandacht voor Twitter. Een groot deel van de ruim 250 deelnemers bleek zelf actief op dat platform, ook tijdens presentaties, waarbij *keynote speaker* Nancy Baym als twitteraar (intussen meer dan 10.000 tweets) waarschijnlijk de kroon spant. Baym's verhaal ging echter niet over Twitter, maar over de relatie tussen de muziekindustrie en het internet. Haar verhaal was niet alleen erg goed gepresenteerd, maar ook juist hier in Zweden, het land van *Pirate Bay* en *Spotify*, erg op z'n plek.

MATHIAS KLANG www.flickr.com/photos/wrote/5101629925/

Vanuit Nederland was alleen de Virtual Knowledge Studio op de conferentie vertegnwoordigd, maar hun inbreng was met de organisatie van twee rondetafelgesprekken en twee paneldiscussies wel groot. (Stefan Dormans)

http://ir11.aoir.org/

'ICT-projecten missen vaak aansluiting op praktijk kunsthistoricus'

Resultaten van ICT-projecten in de kunstgeschiedenis blijven vaak ongebruikt omdat ze de aansluiting missen op het werk van de beoogde gebruiker. Dat was een terugkerende constatering op de conferentie 'Networked Humanities: Art History in the Web' van 9 t/m 14 oktober in het Italiaanse Acquafredda di Maratea. Het initiatief voor de bijeenkomst kwam van de European Science Foundation en de Cooperation in Science and Technology (ESF-COST).

ESF-COST-conferenties zijn relatief kleinschalig, met veel ruimte voor discussie en informele contacten. De dagen in Acquafredda waren dan ook lang. Er waren sessies gewijd aan wetenschappelijk publiceren, onderzoeksondersteuning, *social tagging*, en de erfgoedsector als beheerder van het onderzoeksmateriaal. Maar ook was er aandacht voor nieuwe kunst- en cultuurvormen als internet art, interactieve (digitale) kunst en *games* als objecten van wetenschappelijke studie.

De klassieke discipline is aan ten minste drie excentrische krachten onderhevig, bleek uit de discussies die geregeld raakten aan het structureren van onderzoeksgegevens (*linked data)*, het analyseren van grote dataverzamelingen (*data mining*) en de kennis die nodig is om participatie van professionals en leken te bewerkstelligen (*social media*).

Informatici zorgden voor deskundige inbreng inzake *linked data* en *data mining*. De technologie biedt ongekende mogelijkheden en lijkt niet belemmerend. Veel belangstelling was er voor Muruca, een *semantic digital library framework* voor de erfgoedsector. Over de vraag hoe gecompliceerde online toepassingen aansluiten op de werkwijze van de kunsthistoricus moet echter nog worden nagedacht. Het initiatief ligt bij vernieuwende projecten in de regel buiten de kunsthistorische wetenschap en het gebruik van de resultaten blijft vaak achter: annotatiefuncties die niet worden benut, onderzoeksomgevingen waar de onderzoekers bij wegblijven, *crowdsourcing* dat alleen werkt als een project net is gelanceerd. Te vaak wordt over het hoofd gezien dat de voordelen van het werken met nieuw ontwikkelde toepassingen voor de kunsthistorische gebruiker duidelijk moeten zijn. Het zou goed zijn wanneer in onderzoeksvoorstellen een paragraaf wordt gewijd aan een onderbouwde beantwoording van de vraag: waarom gaat de kunsthistoricus/kunstliefhebber hier iets mee doen? (Gerhard Jan Nauta)

www.esf.org/activities/esf-conferences/details/2010/confdetail342.html